

Ledenbijeenkomst Natuurmonumenten Fryslân Lycklamabos 6-4-2019

In een goed gevulde zaal in het dorpshuis van Nijemirdum opent Jur Teders de bijeenkomst en de formele ledenvergadering van Natuurmonumenten, provincie Fryslân om 13.45 u.

Na een korte uiteenzetting van het programma van de middag volgt eerst de goedkeuring van het verslag van de ledenvergadering van 5 november 2018.

Het jaarverslag over 2018 van de Ledencommissie (Lc) was voor ieder te lezen op de website. Jur belicht nog even de bijdragen van de Lc aan de door de beheereenheid uitgevoerde kwaliteitstoetsen en de ledenbijeenkomsten over landbouw & weidevogels en die over de wadden.

Voor 2019 staan er op het programma van de Lc: een aantal Nieuwsberichten (-flitsen) naar de Friese leden, aanhalen van contacten met studenten, bijdragen aan werk van de beheereenheden en het organiseren van aan de twee bijeenkomsten voor de leden.

Daarvan is vandaag de eerste is en 21 september de tweede. En natuurlijk vertegenwoordigen we de Friese leden in de Ledenraad in mei en november. In de komende Ledenraad bespreken we o.a. de koers van de vereniging voor de komende drie jaar.

Vervolgens stelt Jur de leden voor om Bert Lenten te benoemen als lid van de Ledencommissie. De Lc Fryslân telt nu vier leden, maar mag er vijf hebben (gezien het aantal Friese leden). Bert vertelt over zijn werk in de internationale natuurbescherming. Hij is nu gepensioneerd en wil graag nog iets doen voor natuurbescherming en de Lc is een leuk team. De leden benoemen hem met een applaus.

Een volgende punt dat Jur aansnijdt is de door Natuurmonumenten rond de jaarwisseling gehouden Landschapsenquête. In het laatste nummer van PUUR stond al een bericht over de uitkomsten. Het landschap van Gaasterland scoort goed, echter dat van de Greidhoeke en de regio rond Leeuwarden scoren laag. Veel mensen maken zich zorgen over afname van de insecten en bloemen en vinden dat Natuurmonumenten zich ook moet inzetten voor natuur en landschap buiten haar eigen gebieden. En er lijkt bereidheid om meer te betalen voor zuivel en groenten die natuurvriendelijk geproduceerd worden.

In de rondvraag wordt aangehaakt op het punt dat NM ook buiten eigen gebieden actief moet worden. Immers als de landbouw op dezelfde voet (als nu) doorgaat redt de natuur het niet. Ook niet met lokale beweging. NM zal ook in de politiek haar stem moeten roeren. Ook bij de overheden laten horen als ze ergens tegen of voor is. Daarbij is het aantal leden belangrijk. De actie samen met de bewoners van Gaasterland tegen de zandwinning in het IJsselmeer was een prima actie van NM, een goed voorbeeld. Ook overleg van NM met LTO en concreet met de boeren op Schiermonnikoog zijn goede voorbeelden hoe we samen verder kunnen komen met landbouw en natuur. Ook de recent met Campina gesloten overeenkomst richt zich op natuurinclusieve landbouw.

Er wordt gevraagd naar de rol van NM in de internationale natuurbescherming en de samenwerking met de IUCN? Wat is de bijdrage van NM aan de IUCN?

Er wordt opgemerkt dat er in de bermen nauwelijks vlinders voorkomen. NM kan hier actie op voeren. Maar dat kunnen de leden ook zelf. Op de actiepagina van de bloemencampagne (www.natuurmonumenten.nl/bloemen) staat een voorbeeldbrief die leden zelf aan hun gemeente kunnen sturen om aandacht te vragen voor bloemen en vlinders in de bermen.

In het kader van de bloemencampagne opent NM op 30 mei een bloementuin bij de beheerboerderij op Skrok. De uitnodiging daarvoor ligt op tafel, neem deze mee. Er zijn op die dag extra handen nodig om het tot een feest te maken voor jong en oud. Wie wil helpen? Opgave kan vandaag.

Met de mededeling dat we straks, in het kader van de bloemencampagne, tijdens de excursie een akker gaan inzaaien met bloemenzaad sluit Jur Teders het formele deel af. En krijgt Erik Jansen het woord over de cultuurhistorie van het Lycklamabos. Erik is boswachter ecologie en woont op Schiermonnikoog.

Een samenvatting van zijn verhaal:

De geschiedenis van Gaasterland begint minstens 150.000 jaar geleden in de ijstijd Salien. De ijstijden hebben leem, zand en keien naar dit gebied gebracht en door opstuwing de hoogtes in het landschap gemaakt. Op deze hoogtes was het prettiger wonen dan in laag en nat Fryslan. Daarom woonden hier al vroeg mensen. In de periode van de "trechterbekercultuur" woonden hier al de eerste boeren. Gedurende de Middeleeuwen kwamen hier meer mensen en werd er bos gekapt om akkertjes aan te leggen. In de periode van de Gouden eeuw kochten rijke kooplieden ook in Gaasterland grond als belegging. Doetke Lycklama maakte de keus om de grond niet te ontginnen voor akkerbouw maar om bos te planten als verdienmodel. Hiervoor werden stroken verhoogd, de "rabatten" en greppels gegraven. In de 19e eeuw bracht eikenhout veel geld op vanwege de schors. Dit werd gebruikt in de looierijen. Het oogsten van de schors was zwaar werk. Uit die tijd vinden we nu nog op de hoeken van een aantal rabatten een grote eik als merkteken. Dit heten "nummereiken" Deze waren voor de arbeiders de aanduiding in welk deel van het eikenbos ze aan het werk moesten.

Vanaf 1998 heeft Natuurmonumenten (NM) het Lycklamabos in beheer. NM vormt het bos geleidelijk om van produktiebos naar natuurbos. We streven naar een natuurlijk eikenbos met wat naaldhout. De nummereiken houden we zo lang mogelijk in stand. Er waren veel Douglassparren, die hebben de grond verzuurd en er groeide weinig onder. Dat zijn we dus aan het veranderen. Er zijn wel veel vogelsoorten in het bos en dassen en boommarters. We willen de laanstructuren proberen te behouden, daar moet een plan van aanpak voor komen.

NM probeert het water meer vast te houden door een aantal greppels niet meer af te laten wateren. We stemmen beheer af met de burens, Staatsbosbeheer. Maar zij hebben een andere doelstelling voor hun deel van het bos.

En dan is het de hoogste tijd om zelf het bos te gaan verkennen. Onder leiding van Sander, Erik en Ronald gaan we in groepjes, onder een heerlijk zonnetje, het bos in. We zaaien het merendeel van de akker in

bloemenzaad en hopen dat het de volgende week gaat regenen.

De groep van Ronald is hekkesluiters en het langste onderweg, want Ronald weet ontzettend veel te vertellen over dit stuk bos. Terug bij de weg nemen we van iedereen afscheid en worden de excursieleiders bedankt. Een geslaagde middag en bloemenzaai-actie.

Aanwezig totaal: 62 personen.

LM. 17-04-2019